

tu samy stanoviti smírnou cestou a i rozvržení na více obcí, které pomoci se dovolávaly. Nesjednotí-li se obce u věci té, má politický úřad určití výši této náhrady a i rozvržení »dle peněžité hodnoty«, tedy číselně.

Mají-li se ochranné stavby k okamžitému zamezení velkého nebezpečí obecním představenstvem dle § 50 povolené jako trvalé stavby ponechat, vymoci sluší k tomu dodatečně povolení politického úřadu dle § 41 (rozh. min. orby ze dne 18. září 1878). Náhrada se neposkytuje za poškození cizího vlastnictví následkem opatření provedených k odvrácení nebezpečí povodně, jestliže vlastník sám k opatřením těm podnět dal vlastní vinou, ku př. vadným opatrováním připevněných lodí (rozh. min. vnitra ze dne 28. ledna 1872 č. 14.516). Politický úřad rozhoduje o naléhavosti pomoci, a rozkazů jeho nutno ihned uposlechnouti.

III. Řády stavební.

V obvodu inundačním a ve vlhké půdě nesmí se v přízemí zřizovati ani byty ani dílny. Chrámy, školy a jiné veřejné budovy musí se zpravidla stavěti vždy mimo obvod inundační. Vůbec odepřiti jest povolení ku vystavení nových obydlí tam, kde ohroženo jest místo stavební zatopením.

Povolení k obývání je povolení udělené úřadem stavebním k užívání (obývání) budovy nově zřízené nebo podstatně přeměněné. Dosažení takového povolení je podmínkou pro skutečné užívání stavby a má za účel zjistiti, zda bylo jednak dle schválených stavebních plánů stavěno, jednak zda vyhověno bylo požadavkům zdravotní policie, zejména zda stavba je dostatečně vyschlou a zdraví neškodnou. Stanovisko policie požární se při udělování povolení k obývání neuvažuje (rozh. spr. s. dv. ze dne 5. dubna 1889 č. 1020, sb. »Budw. č. 4625). Udělení povolení k obývání nezávisí na ukončení vnitřních zařízení a okras, nýbrž zkoumá se jedině vlastní stav stavební. Povolení se udělí na základě nálezu místní komise stavebním úřadem odbývané, ke které přihrán buď lékař ve veřejné službě stojící (schvalovací [kolaudační] komise). Jednotlivé řády stavební (český a dolnorakouský) určují, že komise během 8 dnů po učiněném oznámení odbývána býti má a že vyřízení v dalších 8 dnech státi se musí. K žádosti o udělení povolení k obývání připojen buď úplně opravný stavební plán. Pravoplatným udělením povolení k obývání nenabývá se vždy právo stavby také skutečně užívat. Neodpovídá-li totiž schválená místnost zákonným předpisům stavebním, lze právní následky, které takové vady v zápětí mají, bez ohledu na udělené povolení k platnosti přivést a způsobiti dodatečný zákaz místnosti schválené užívat (rozh. spr. s. dv. ze dne 21. října 1887 č. 2827, sb. »Budw.« č. 3718, ze dne 16. ledna 1879 č. 2088/78, sb. »Budw.« č. 399).

Jest se ještě zmíniti o tom, že dle nař. min. fin. ze dne 1. prosince 1880 č. 440 třeba i k žádostem, jimiž se kdo domáhá osvobození nově postavených domů od daně, připojiti povolení k obývání.

Právo trestní.

Dle § 386 tr. z. dopouští se přestupku ten, kdo ve městech nebo kdekoli tam, kde je to předepsáno, nově vystavěný dům nebo sklepení obývá neb jiným k obývání přenechává, aniž by k tomu povolení od vrchnosti po předchozím šetření obdržel. Přestupek ten tresce se vězením od 3 dnů do 1 měsíce nebo pokutou v obnosu pololetního nájemného.

Osnova nového trestního zákona ustanovuje v § 472 č. 2: Vazbou nebo pokutou do 300 zl. potrestán bude ten, kdo nešetří nařízení

nebo jedná proti rozkazům úřadem bezpečnostním vydaným, z ohledů zdravotních ohledně obývání budov neb jich částí.

Povolení k sňatku viz Manželství.

Povolení k stavbě.

I. Pojem.

Povolení ku stavbě jest poslední povolení příslušného úřadu stavebního ku předsevzetí zamyšlené stavby za současného schválení předložených plánů, dle nichž stavěti se má. Povolení toho je potřeba:

1. ku předsevzetí novostavby, přístavby nebo přestavby;
2. ku zřízení ohrad proti silnici neb ulici, jakož i ku předsevzetí podstatných oprav neb změn na stávajících již budovách. Nepatrnější změny stačí oznámiti úřadu stavebnímu. K podstatným změnám náleží dle stavebních řádů pro jednotlivé země a města platných, takové změny, jež slouží k zachování byť i jen hlavních částí budovy, aneb jimiž se vnější rozměry a průčelí domu mění, podobně i změny, jež vliv nějaký jeví na pevnost a ohnivzdornost budovy neb v ohledu zdravotním, posléz všechny změny, jimiž práva budov sousedních jsou dotknuta.

3. Pro budovy dvorní, státní a obecní, podobně i pro budovy veřejné, bohoslužbě věnované, obsahují různé řády stavební ustanovení výmínečná, pokud jde o povolení k stavbě a jednání komisionelní, jež v té příčině sluší zavést (viz § 29 dolnorak. stav. ř. a § 24 stav. ř. pro Prahu a předměstí). Před žádostí o povolení k stavbě sluší předsevzíti úřední šetření, by se zjistila čára stavební a úroveň.

II. Příslušnost.

Povolení udílí v I. instanci obecní představený, pokud se týče obecní představenstvo, v městech s vlastním statutem magistrát, pokud se týče městská rada (viz Úřady stavební).

III. Žádosti o udělení povolení k stavbě.

Žádost o povolení k stavbě podepsaná tím, kdo se o povolení uchází, který zároveň předložiti musí stavební plány dvojmo vyhotovené a stavitelem, stavebníkem a zhotovitelem plánu podepsané, podána buď u úřadu stavebního. Jedná-li zástupce, budiž vykázána jeho plná moc, a jde-li o osoby nesvéprávné, zmocnění jich zákonných zástupců (viz čl. Plány stavební).

IV. Jednání komisionelní.

Toto položeno buď na krátkou dobu po podané žádosti a budtež k němu pozváni: stavebník, stavitel a sousedé. Přibrati pak k němu sluší kromě ředitele komise nestranného znalce neb technický orgán obecní — pokud arcíť obec má vlastní úřad stavební — po případě i zástupce obecního zastupitelstva a když toho třeba, i orgán zdravotní. Doručení stane se do rukou účastníků neb snad ustanoveného správce a obsahuje pohrůžku, že v případě nedostavení se rozhodne se o povolení k stavbě bez ohledu na námítky osoby řádně k jednání pozvané. Ohledání děje se na místě samém, jednání může však i v místnosti úřední býti odbyváno. Předmětem jednání je zkoumání plánů a zamyšlené stavby se stanoviska technického a veřejného, najmě zdravotního, a jde-li o provozovárnu, jež dle živnostenského řádu musí býti teprve schválena, budtež šetření živnost. řádem předepsaná spojená s jednáním úřadu stavebního. V takovém případě nesmí pak povolení ke stavbě býti dříve uděleno, pokud nebylo pravoplatně rozhodnuto o přípustnosti této provozovárny dle řádu živnostenského (rozh. spr. dv. ze dne 25. září 1879 č. 1564 časop. »Jur. Bl.«